

SEMINARI
D'HISTÒRIA
DE BARCELONA
X Congrés
d'Història de
Barcelona

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

Nom i cognoms

NIF

Carrer

Ciutat

Codi Postal

Telèfon

Fax

Correu electrònic

Titulació

Ocupació

Modalitat d'inscripció:

- General (40 €)
- Estudiants (20 €)
- Personal de la Institució

Pagament per ingrés bancari:

"la Caixa", c/c 2100-3236-89-2200098427, codi X Congrés

Cal retornar la butlleta d'inscripció juntament amb el comprovant de l'ingrés a la Secretaria del Congrés, carrer de Santa Llúcia, 1, 08002 Barcelona. Telèfon: 93 318 11 95. Fax: 93 317 83 27.

A/e: shb@bcn.cat

LLOC DE CELEBRACIÓ

Arxiu Històric de la Ciutat
de Barcelona
Casa de l'Ardiaca
carrer de Santa Llúcia, 1
08002 Barcelona

INSCRIPCIONS

Termini:

del 15 d'octubre al 16 de novembre

Import:

general, 40 euros
estudiants, 20 euros

Pagament:

per ingrés bancari a "la Caixa":
c/c 2100-3236-89-2200098427,
codi X Congrés

Formalització:

cal retornar la butlleta d'inscripció
juntament amb el comprovant de
l'ingrés a la Secretaria del Congrés,
carrer de Santa Llúcia, 1, 08002
Barcelona. Telèfon: 93 318 11 95.
Fax: 93 317 83 27. shb@bcn.cat

COMITÈ ORGANITZADOR

Xavier Tarraubella i Mirabet,
president
Ramon Grau i Fernández,
coordinador
Dolça Roca i López,
secretaria

Arxiu Històric
de la Ciutat
Seminari d'Història
de Barcelona
Casa de l'Ardiaca
Santa Llúcia, 1
08002 Barcelona
Tel. 93 318 11 95
Fax. 93 317 83 27
Email: shb@bcn.cat

Ajuntament de Barcelona

Institut de
cultura.

SEMINARI
D'HISTÒRIA
DE BARCELONA
Congrés
d'Història de
Barcelona

Dilemes de la fi de segle, 1874-1901

X Congrés 07
27-30 de novembre de 2007

ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT

Amb la desena edició del Congrés d'Història de Barcelona, l'Arxiu Històric de la Ciutat renova el seu oferiment biennal d'un fòrum d'intercanvi científic i de debat d'idees obert als grups de recerca històrica provinents de les diferents institucions acadèmiques i, en general, a tots els estudiosos que tinguin la ciutat de Barcelona com un dels seus objectes d'estudi.

Després de dues convocatòries dedicades, respectivament, als anys 1808-1868 i 1868-1874, en aquesta ocasió concentrem la mirada en el tram final del Vuitcents, des de l'inici de la Restauració. Fa deu anys justos, el cinquè Congrés va commemorar el centenari de l'agregació a la ciutat dels pobles de la rodalia i afrontà com a tema central el dilema històric subjacent a aquella operació politicoadministrativa: o bé acceptar la dimensió metropolitana de Barcelona implícita en el pla Cerdà de 1859 i lluitar per la seva plena realitat, o bé no assumir-ne les dificultats i les càrregues i conformar-se amb la trista sort reservada a les capitals de província i als petits municipis dins d'un Estat centralista. El procés per la refosa començà formalment el 1874 i, havent quedat resolt el 1897, desembocà en el gran canvi qualitatiu de la política barcelonina a partir de 1901, que acabaria arrossegant tot Catalunya cap a horitzons més amplis.

Ara bé, l'ampliació d'horitzons en el darrer quart del segle XIX no fou sols un fenomen polític, sinó que la societat urbana hagué d'afrontar reptes en molts altres fronts, des de l'assimilació de noves pautes culturals fins a la reorientació de l'activitat productiva, passant per la difícil gestió dels desequilibris socials en un context de liberalisme consolidat. Si la sessió I ens permet nuar amb el Congrés de 1997 i fer-ne balanç, les vuit ponències de les sessions II-V, les vint-i-sis comunicacions seleccionades i la conferència de clausura s'obren a la diversitat d'experiències pròpies d'aquell temps de creixement i d'erosió de les certeses sobre la modernitat que havien marcat les etapes anteriors de la història de Barcelona, de Catalunya, d'Espanya i del context europeu on totes aquestes realitats locals s'insereixen.

27.11.07

- 17.30 h Inauguració del Congrés
- SESSIÓ I** **LA BARCELONA GRAN I EL SEU PATRIMONI DOCUMENTAL**
Moderador: Joaquim Borràs, Arxiu Municipal de Barcelona
- 18 h **Els fons documentals municipals del període 1868-1901**
Montserrat Beltran, Nuria Bosom, Glòria Mora, Amèlia Poves, Jordi Serchs i Xavier Tarraubella
- 19 h **Les agregacions municipals de 1897 i la seva commemoració el 1997**
Taula rodona

28.11.07

- SESSIÓ II** **POLÍTICA LOCAL I REREFONS INTEL·LECTUAL**
Moderador: Joan Fuster, Universitat Oberta de Catalunya
- 9.30-10.30 h Taula de comunicacions
- 11 h **Postromanticisme i modernització**
Gonçal Mayos, Universitat de Barcelona
- 12 h **La política a la Barcelona de la Restauració: interessos i ideals**
Àngel Duarte, Universitat de Girona
- 13 h CoHoqui
- SESSIÓ III** **BASE ECONÒMICA I CLIVELLES SOCIALS**
Moderadora: Mercè Tatjer, Universitat de Barcelona
- 16.30 h Taula de comunicacions
- 17.30-18.30 h **El proletariat industrial: immigració, canvi tecnològic i desigualtat social**
Natàlia Mora-Sitjà, University of Cambridge
- 19 h **El retorn americà: famílies, capitals, poder**
Martín Rodrigo y Alharilla, Universitat Pompeu Fabra
- 20 h CoHoqui

29.11.07

- SESSIÓ IV** **INVENCIO ARTÍSTICA I RESSÒ SOCIAL**
Moderador: Enric Cassany, Universitat Autònoma de Barcelona
- 9.30-10.30 h Taula de comunicacions
- 11 h **Pensament estètic, gust i consum de les arts**
Mireia Freixa, Universitat de Barcelona
- 12 h **Les arts industrials: bellesa, utilitat, economia**
Pilar Vélez, Museu Frederic Marès
- 13 h CoHoqui
- SESSIÓ V** **FUNCIÓ I FORMA DE L'ESPAI URBÀ**
Moderador: Joan Roca, Fundació Antoni Tàpies
- 16.30 h Taula de comunicacions
- 17.30-18.30 h **Leixamplament de l'espai industrial**
Mercè Tatjer, Universitat de Barcelona
- 19 h **La bellesa de la Barcelona moderna**
Isabel Moretó, Ajuntament de Barcelona
- 20 h CoHoqui
- 30.11.07**
- SESSIÓ VI** **CAP A UN BALANÇ SOCIALS**
Moderador: Xavier Tarraubella, Arxiu Històric de la Ciutat
- 09.30-10.30 h Taula de comunicacions
- 11 h **Dèficits i recursos de la ciutat**
CoHoqui
- 12 h **Senyals de crisi: la narrativa urbana de la Restauració**
Enric Cassany, Universitat Autònoma de Barcelona
- 13.30 h Cloenda del Congrés

Ajuntament de Barcelona

Institut de cultura.

SEMINARI D'HISTÒRIA DE BARCELONA
Congrés d'Història de Barcelona

Dilemes de la fi de segle, 1874-1901

Butlleta d'inscripció

27-30 de novembre de 2007

ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT